

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Dyrektor
Eliza Wiśniewska

DUS-II.055.13.2026.MBu
Warszawa, dnia 18 marca 2026 r.

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją w sprawie naprawy błędu systemowego dotyczącego emerytur kobiet oraz wprowadzenia rekompensat, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

I.

W zakresie zasad ustalania emerytur kobiet w zależności od tego, czy w 1999 r. przystąpiły do OFE, Departament, zgodnie z art. 12 ustawy o petycjach, informuje, że przedstawioną sprawę pozostawia bez rozpatrzenia, gdyż sprawa ta była przedmiotem petycji 13-2025, która została już rozpatrzona przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Odpowiedź na petycję 13-2025 przekazuję w załączeniu. Jednocześnie informuję, że została ona również zamieszczona na stronach internetowych Ministerstwa w Biuletynie Informacji Publicznej MRPiPS.

II.

W zakresie regulacji, dotyczących zasad ustalania wysokości emerytury docelowej, o której mowa w art. 26c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1749, ze zm., dalej: ustawa emerytalna), w kontekście kontynuowania zatrudnienia po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, Departament Ubezpieczeń Społecznych informuje, że w ustawie emerytalnej, określającej zasady nabywania prawa do świadczeń typu ubezpieczeniowego, a więc świadczeń finansowanych i pozostających w związku z funduszem gromadzonym na ten cel ze składek osób ubezpieczonych – przyszłych świadczeniobiorców – przesłanki nabycia prawa do emerytury zostały sformułowane w sposób bezwzględnie obowiązujący. Emerytura zapewnia dochód osobom w podeszłym wieku i wobec tego jej przyznanie jest uzależnione wyłącznie od spełnienia przez ubezpieczonego ryzyka ubezpieczeniowego, jakim jest osiągnięcie określonego ustawowo wieku emerytalnego.

Podstawą ustalenia emerytury jest suma środków zewidencjonowanych na koncie i subkoncie w ZUS. Wysokość emerytury zależy od zwaloryzowanych kwot na obu kontach oraz od średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Zapewnia to dożywotnią wypłatę świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), z gwarancją wypłaty minimalnego świadczenia, pod warunkiem posiadania określonego stażu ubezpieczeniowego.

Należy podkreślić, że wysokość emerytury według nowych zasad zależna jest m in. od kwoty zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne, opłaconych po 31 grudnia 1998 r. Dłuższa aktywność zawodowa, a tym samym dalsze opłacanie składek emerytalnych powoduje zatem, że wzrasta kwota składek zapisanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego. Dodatkowo kwota kapitału początkowego i składek zapisanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego wzrasta wskutek kolejnych waloryzacji.

Ubezpieczonemu, który zdecyduje się przejść na emeryturę w późniejszym wieku, do obliczenia podstawy wymiaru emerytury, ZUS przyjmie zatem wyższy kapitał początkowy oraz wyższą kwotę składek, a co do zasady ulegnie obniżeniu średnie dalsze trwanie życia - w stosunku do osiągniętego przez ubezpieczonego powszechnego wieku emerytalnego, tj. 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn - przez które ZUS dzieli podstawę obliczenia emerytury.

Również, w opisanym przypadku, wysokość emerytury osoby w wieku 65 lat jest wyższa w stosunku do wysokości emerytury, którą osoba ta zaczęłaby pobierać w wieku 60 lat. Wynika to z faktu, że w stosunku do stanu środków w wieku 60 lat, dodatkowo na koncie i subkoncie zostały odnotowane składki z okresu ich odprowadzania w latach pomiędzy 60 a 65 rokiem życia, a także stan środków na subkoncie nie został pomniejszony o kwoty wypłacanych na bieżąco okresowych emerytur kapitałowych. Tym samym nie można zgodzić się z poglądem, że fakt opłacania składek między 60tym a 65tym rokiem życia nie miał pozytywnego wpływu na wysokość ustalonej w wieku 65 lat emerytury.

Jednocześnie należy wskazać, że postępowanie w sprawie świadczeń emerytalno-rentowych wszczyna się na podstawie wniosku osoby zainteresowanej. O momencie zgłoszenia wniosku decyduje więc ubezpieczony, który ma świadomość stosowanych tablic dalszego średniego trwania życia oraz waloryzacji zewidencjonowanego kapitału składkowego na koncie w ZUS i na tej podstawie podejmuje decyzje co do momentu przejścia na emeryturę. Ustalenie prawa do emerytury i jej wysokości następuje na mocy decyzji wydanej w tym zakresie przez Oddział ZUS, który stosuje obowiązujące w momencie zgłoszenia wniosku tablice dalszego średniego trwania życia lub obowiązujące w momencie osiągnięcia wieku emerytalnego, jeśli byłoby to dla ubezpieczonego korzystniejsze. Szczegółowych informacji na temat przysługujących ubezpieczonym świadczeń oraz zasad ich ustalania udzielają doradcy emerytalni oraz pracownicy ZUS przyjmujący wnioski o świadczenia.

Mając powyższe na względzie uprzejmie informuję, że przyjęte rozwiązania wynikają z reformy ubezpieczeń społecznych, są z nią zgodne i w sposób niezbędny zabezpieczają interesy ubezpieczonych. Ze wskazanych względów, informuję, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie może się przychylić się do postulowanych propozycji zmian przepisów.

Jednocześnie Departament Ubezpieczeń Społecznych informuje, że w postanowieniu z dnia 17 lutego 2015 r., sygn. akt Ts 140/14, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że gdy akt prawny został ogłoszony prawidłowo, można domniemywać, iż jego treść jest powszechnie znana, co oznacza, że każdy zna obowiązujące i dotyczące jego sytuacji i zachowań prawo i nie może powoływać się na jego nieznanomość dla uzasadnienia własnych działań lub zaniechań. Podważenie zasady *ignorantia iuris nocet* (nieznajomość prawa szkodzi), a więc przyjęcie, że nieznanomość prawa może tłumaczyć określone działania bądź zaniechania, prowadziłoby do negacji spójności i pewności prawa.

Mając na uwadze powyższe informacje, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone prace w zakresie postulowanym w petycji.

Pouczenie

telefon
adres email
rządowej
strona www

adres korespondencyjny
organu administracji

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Eliza Wiśniewska
Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Do wiadomości:
Biuro Ministra

